

Prowadzeni Orędziem Maryi

MODLITWA

NOWENNY GIETRZWAŁDZKIEJ *PROWADZENI ORĘDZIEM MARYI*

Matko Niepokalana, Pani Gietrzwałdzka!

Królowo Niebios i Pani Aniołów!

Ty ukazałaś się na warmińskiej ziemi,

aby wzywać do nawrócenia, pokuty, żarliwej modlitwy różańcowej i trzeźwości.

Prowadzeni Twym orędziem, oddajemy się pod Twoją macierzyńską opiekę,

aby z radością przyjmować Ewangelię Twojego Syna.

Ty, która w Gietrzwałdzie obiecałaś, że zawsze będziesz przy nas,

wstawiaj się za nami,

Aby nasza wiara wyznawana, celebrowana i praktykowana na co dzień,

pogłębiała się i owocowała czynnym udziałem w życiu Kościoła

oraz podejmowaniem dzieł apostołskich.

Matko Niepokalanie Poczęta!

Ucz nas wiary, nadziei i miłości.

Królowo Różańca Świętego!

Przypominaj nam, że zbawienie dokonane przez Twojego Syna

uobecnia się w życiu sakramentalnym Kościoła.

Uczennico Pańska i Matko Kościoła!

Pomagaj nam w rozeznawaniu powołania chrześcijańskiego,

abyśmy prowadzeni przez Ducha Świętego,

dostrzegali znaki Bożej obecności w świecie

i byli posłuszni Jego natchnieniom.

Amen.

Urszula Kryczka

Scenariusz lekcji religii dla klasy I-III szkoły podstawowej

Temat: Maryja – Matka pięknej miłości

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- zapoznanie uczniów z wydarzeniami w Gietrzwałdzie;
- ukazanie miłości Matki Bożej do ludzi, a szczególnie do dzieci.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- na podstawie doświadczenia wymienia cechy miłości matki do dziecka;
- samodzielnie stwierdza, że każde dziecko jest kochane przez Maryję;
- własnymi słowami opowiada o wydarzeniach z 1877 roku.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- poprawnie wypowiada (pisze) wyraz Gietrzwałd;
- podaje przykłady miłości Maryi do ludzi;
- poprawnie dzieli wyraz Gietrzwałd na sylaby.

Postawy:

Uczeń:

- okazuje zainteresowanie objawieniami maryjnymi w Gietrzwałdzie;
- na wzór Maryi modli się w różnych okolicznościach życia;
- wraz z Maryją wielbi Boga, prosi Go i ufa Mu.

Odniesienie do podstawy programowej¹:

A. Rozwijanie poznania wiary. A.4. Maryja Matką Chrystusa i naszą;

D. Wychowanie do modlitwy. D.5. Maryja Nauczycielką Modlitwy.

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca zbiorowa, praca indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

pogadanka heurystyczna, krótki wykład, rozsypanka wyrazowa, pokaz z objaśnieniem, projekcja prezentacji multimedialnej, rebus, praca z kartami pracy

Środki i pomoce dydaktyczne

zdjęcia lub ilustracje z Internetu, prezentacja multimedialna, komputer, projektor, kolorowe napisy – czasowniki, karty pracy, tablica

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej

edukacja polonistyczna – mówienie na temat, pisanie prostych i krótkich zdań, słuchanie wypowiedzi innych i zrozumienie, co przekazują;

edukacja społeczna – region, w którym uczeń mieszka; znajomość najważniejszych wydarzeń społecznych

Propozycja przebiegu lekcji

I. Wprowadzenie

- Powitanie uczniów i modlitwa *Pozdrowienie anielskie*, którą inicjuje nauczyciel religii.
- Uświadomienie uczniom celu lekcji (zob. cele kształcenia – wymagania ogólne) i podanie tematu. Zapisanie tematu lekcji na tablicy.
- Nauczyciel religii wprowadza uczniów w temat lekcji. Umieszcza na tablicy ilustracje dzieci z mamą lub przedstawia je w formie krótkiej prezentacji multimedialnej,

¹ Konferencja Episkopatu Polski, *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 33, 40.

wykorzystując przy tym różne zdjęcia z Internetu. Na podstawie ilustracji, nauczyciel religii prowadzi z uczniami pogadankę heurystyczną. Stawia uczniom pytania, np.:

- Kogo przedstawiają ilustracje?
- Jakie uczucia towarzyszą postaciom na zdjęciu?
- Dlaczego osoby na zdjęciach są szczęśliwe?

- Podsumowując, nauczyciel religii zwraca uwagę, że dziecko, które doświadcza miłości od mamy jest szczęśliwe. Podobnie, każda kochająca matka jest szczęśliwa ze swoim dzieckiem. Prawdziwe szczęście daje radość, rodzi uśmiech w sercu i na twarzy.

- Nauczyciel religii wprowadza uczniów w wykonanie rozsypanki wyrazowej, która zawiera czasowniki określające sposoby wyrażania miłości przez matki. Na środku tablicy zapisuje lub umieszcza napis: MIŁOŚĆ MATCZYNA. Prosi chętnych uczniów o wylosowanie kolorowych kartek, odczytanie ich i umieszczenie jako promieni od napisu miłość matczyzna. Na tablicy zostają umieszczone następujące wyrazy: POCIESZA, UCZY, WYCHOWUJE, PRZYTULA, POMAGA, KOCHA (załącznik 1). Dla lepszego zapamiętania, można każdy wyraz napisać na kolorowych kartkach lub różnymi kolorami na białych kartkach.

II. Rozwinięcie

- Nawiązując do rozsypanki wyrazowej, nauczyciel religii zwraca uwagę uczniów na miłość Matki Bożej do każdego człowieka.

- Nauczyciel religii przedstawia uczniom zdjęcia lub slajdy z sanktuarium w Gietrzwałdzie, w tym wizerunek Matki Bożej Gietrzwałdzkiej, zdjęcie wizjonerek pod drzewem. Stawia uczniom pytania, np:

- Kogo przedstawiają zdjęcia?
- W jakiej miejscowości znajduje się wizerunek Matki Bożej?
- Kto z Was był w Gietrzwałdzie?
- Co wydarzyło się w Gietrzwałdzie?
- Co możemy robić w Gietrzwałdzie?

- Nauczyciel religii uzupełnia odpowiedzi uczniów. Zwraca uwagę na wydarzenia z 1877 roku. Podkreśla, że Maryja pokazała się dzieciom. Prosiła, aby codziennie się modliły. „142 lata temu

Polski nie było na mapie Europy, ponieważ podzielono naszą ojczyznę między trzy kraje: Prusy, Rosję i Austrię. Polacy byli karani za mówienie po polsku. W takim ciężkim dla nas czasie Maryja pokazała się dwóm dziewczynkom: 13 – letniej Justynce Szafrzyńskiej i 12-letniej Basi Samulowskiej. Rozmawiała z nimi po polsku w gwarze warmińskiej. Prosiła, aby codziennie odmawiały różaniec. Powtarzała, aby się nie bały i codziennie przychodziły pod klon, zaznaczyła jednak, że Msza Święta jest ważniejsza niż odmawianie różańca².

- Nauczyciel religii przypomina uczniom, że wszyscy ochrzczeni katolicy mają jedną wspólną Matkę – Maryję, która kocha każdego człowieka. Odpowiedź na pytanie: kim jest Matka Boża dla każdego człowieka możemy poznać rozwiązując rebus.

- Nauczyciel religii rozdaje uczniom karty pracy z rebusem (załącznik 2). Prosi uczniów o wykonanie zadania. Po zakończeniu pracy, omawia rozwiązanie zadania. Zwraca uwagę uczniów na bezinteresowną miłość Maryi do każdego człowieka.

- Nauczyciel religii pomaga uczniom w sformułowaniu zastosowania życiowego: Miłość Maryi do ludzi jest przeogromna. Ona kocha każdego z nas miłością czułą, cierpliwą, łagodną, bezinteresowną. Maryja jest nazywana Matką Miłości. W Gietrzwałdzie Maryja ukazała się jako Matka Miłości – zatroskana o swoje dzieci.

- Nauczyciel religii zaprasza uczniów do modlitwy za wstawiennictwem Matki Bożej Gietrzwałdzkiej, w sposób szczególny za rodziny, aby panowała w nich miłość i zgoda. Uczniowie modlą się wspólnie z katechetą np. wypowiadając spontanicznie wezwania i odpowiadając *Módl się za nami*.

III. Zakończenie

- Nauczyciel religii:

- krótko podsumowuje istotne treści lekcji;
- w klasie I i II daje uczniom do pokolorowania obrazek z wizerunkiem Matki Bożej, która objawiła się dzieciom w Gietrzwałdzie (załącznik 3); w klasie III prosi uczniów o przepisanie z tablicy do zeszytu rozsypanki wyrazowej oraz

² K. Bielawny, *Orędzie gietrzwałdzkie*, Olsztyn 2017.

ułożenie trzech zdań z wybranymi przymiotnikami, określającymi miłość Maryi do człowieka.

- zachęca uczniów do codziennej modlitwy za wstawiennictwem Matki Bożej.

Załączniki

Załącznik 1. Materiały do rozsypanki wyrazowej

MIŁOŚĆ MATCZYNA

POCIESZA

UCZY

WYCHOWUJE

PRZYTULA










POMAGA












KOCHA

Załącznik 2.

Karta pracy

W odpowiednie miejsca (emotikonki) przepiszesz litery, które utworzą rozwiązanie rebusu

Ć	O	A	T	M	K	I	Ł	Ś
								

					=						
					=						

Załącznik 3.

Karta pracy

Pokoloruj poniższy rysunek, który przedstawia Matkę Bożą w czasie objawień w Gietrzwałdzi



Karolina Orzoł

Scenariusz lekcji religii dla klas IV-VI szkoły podstawowej

Temat: Maryja prowadzi nas do Boga

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- zapoznanie z fragmentami objawień gietrzwałdzkich;
- przedstawienie roli Maryi w drodze człowieka do Boga;
- zachęcanie uczniów do modlitwy za wstawiennictwem Maryi.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- własnymi słowami opowiada o wezwaniach, jakie kieruje Maryja do ludzi w objawieniach Gietrzwałdzkich;
- własnymi słowami omawia rolę Maryi w drodze człowieka do Boga.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- samodzielnie analizuje treść objawień maryjnych w Gietrzwałdzie;
- na podstawie doświadczenia podaje przykłady roli Maryi w drodze człowieka do Boga;
- na podstawie analizy tekstu proponuje tytuły Matki Bożej;
- podaje przykłady modlitwy za wstawiennictwem Maryi.

Postawy

Uczeń:

- okazuje zainteresowanie objawieniami maryjnymi w Gietrzwałdzie;
- na wzór Maryi modli się w różnych okolicznościach życia;
- wraz z Maryją wielbi Boga, prosi Go i ufa Mu.

Odniesienie do podstawy programowej³:

- A. Rozwijanie poznania wiary. A.4. Maryja Matką Chrystusa i naszą; A.5. Bóg objawia się człowiekowi;
- D. Wychowanie do modlitwy. D.5. Maryja Nauczycielką Modlitwy; D.5. Modlitwa różańcowa streszczeniem Ewangelii.

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca zbiorowa, praca indywidualna, praca w grupach

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, krótki wykład, układanka (puzzle), praca z tekstem, pokaz z objaśnieniem

Środki i pomoce dydaktyczne

fragmenty tekstów objawień maryjnych w Gietrzwałdzie, tablica, zeszyt ucznia, obrazki (puzzle), mapa Polski, fragmenty modlitwy jubileuszowej na 140 lecie objawień Najświętszej Maryi Panny w Gietrzwałdzie

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej

język polski – analiza i interpretacja tekstu; tworzenie wypowiedzi: dialog; odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście;

historia – ziemie polskie pod zaborami w 2. Połowie XIX i na początku XX wieku – cele i metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej – germanizacja (*Kulturkampf*); *postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców.*

³ Konferencja Episkopatu Polski, *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 33, 40, 74.

Propozycja przebiegu lekcji

I. Wprowadzenie

- Powitanie uczniów i modlitwa *Pod Twoją obronę*, którą inicjuje nauczyciel religii.
- Uświadomienie uczniom celu lekcji (zob. cele kształcenia – wymagania ogólne) i podanie tematu lekcji. Zapisanie tematu lekcji na tablicy.
- Nawiązanie do wiadomości i doświadczeń uczniów na temat objawień maryjnych w Gietrzwałdzie.
- Nauczyciel religii rozdaje uczniom puzzle (każdy uczeń dostaje puzzle do samodzielnego ułożenia). Puzzle przedstawiają wizerunek Matki Bożej Gietrzwałdzkiej⁴. Po wykonaniu zdania uczniowie zapisują temat w zeszytce i wklejają obrazek do zeszytu. Nauczyciel religii umieszcza na tablicy taki sam wizerunek Matki Bożej Gietrzwałdzkiej, jaki uczniowie ułożyli z puzzli.

II. Rozwinięcie

- Nawiązując do obrazka z puzzli, nauczyciel religii prowadzi z uczniami rozmowę kierowaną. Stawia pytania, np.:
 - Kogo przedstawiają ułożone puzzle?
 - W jakiej miejscowości znajduje się przedstawiony na obrazku wizerunek Matki Bożej ?
 - Co wydarzyło się w Gietrzwałdzie?
- Nauczyciel religii uzupełnia odpowiedzi uczniów. Zwraca uwagę na następujące treści: Gietrzwałd jest to miejscowość położona w północno – zachodniej części Polski. W tej miejscowości od 27 czerwca do 16 września 1877 roku objawiała się dwóm dziewczynkom (Justynie Szafrąńskiej i Barbarze Samulowskiej) Matka Boża. Wieść o objawieniach szybko rozniosła się w okolicznych miejscowościach, dlatego do Gietrzwałdu zaczęli przybywać liczni pielgrzymi z innych parafii. Były to osoby o różnym statusie społecznym: biedni i bogaci, wykształceni i ci co potrafili się tylko podpisać, chorzy i zdrowi, głęboko wierzący

⁴ W przygotowaniu puzzli pomocna może okazać się propozycja zamieszczona na stronie Wydziału Nauki Katolickiej. Zob. <https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=1f3c84d2d1ea> (dostęp: 27.07.2019). Inna propozycja przygotowania puzzli to, np. wycięcie puzzli z kolorowanki autorstwa S.M. K. Gawryś, pt. *Gietrzwałd. Jak Matka Boża dzieciom się objawiła (Kolorowanka dla dzieci)*, Olsztyn 2017, s. 14.

oraz ci, którzy szukali sensacji. Podczas objawień panowała atmosfera skupienia i modlitwy. Ważne jest przesłanie objawień Matki Bożej Gietrzwałdzkiej, dlatego z jego fragmentami zapoznamy się podczas dzisiejszej lekcji religii.

- Nauczyciel religii dzieli uczniów na pięć małych grup. Każdej grupie rozdaje fragment książki ks. K. Bielawnego pt. *Orędzie Gietrzwałdzkie?*⁵ (Załącznik. Materiały do pracy w grupach). Zadaniem poszczególnych grup jest zapoznanie się z tekstem, a następnie zaproponowanie (na podstawie tego tekstu) tytułów Matki Bożej.

- Po zakończeniu pracy w grupach, uczniowie prezentują proponowane tytuły Matki Bożej. Nauczyciel religii zapisuje je na tablicy – wokół obrazka z puzzli.

- W podsumowaniu pracy grup nauczyciel religii zwraca uwagę na fakt, że Maryja objawia się w Gietrzwałdzie dwóm dziewczynkom Justynie i Barbarze. Objawiając się, zaprasza do gorliwego odmawiania różańca, który jest niczym innym jak rozważaniem życia Jezusa od momentu zwiastowania do wniebowstąpienia, zesłania Ducha Świętego aż po ukoronowanie Najświętszej Maryi Panny na Królową nieba i ziemi. Maryja jako pośredniczka między Bogiem a ludźmi objawia jak ludzkość ma postępować i co robić, aby osiągnąć doskonałość cnotę miłości, o której może świadczyć każdego dnia, w każdej życiowej sytuacji.

- Nauczyciel religii stawia uczniom pytania, które nawiązują do życia i służą zastosowaniu odkrytych treści w życiu, np.:

- Jakie wezwania z objawień maryjnych w Gietrzwałdzie są wciąż aktualne?
- Do czego zaprasza nas Maryja?
- Jaką rolę odgrywa Maryja w naszym życiu?

- Nauczyciel religii pomaga uczniom w sformułowaniu zastosowania życiowego:

Maryja jest Matką Jezusa i naszą Matką. Tak, jak każda kochająca Matka, Maryja, pomaga swoim dzieciom, wyprasza nam u Boga potrzebne łaski, opiekuje się nami, czuwa nad nami i pokazuje nam jak mamy wypełniać wolę Bożą. Maryja, podobnie jak w czasie objawień, tak i obecnie, wzywa nas do przemiany życia, do uczynków miłości, do postępowania zgodnie z nauką Jej Syna – Jezusa Chrystusa. Wzywa nas do systematycznego korzystania z sakramentu

⁵ K. Bielawny, *Orędzie gietrzwałdzkie*, Olsztyn 2017, s. 47.

pokuty i pojednania oraz Eucharystii oraz modlitwy za Jej wstawiennictwem (np. za rodziny, kapłanów, osoby uzależnione, za nas samych).

III. Zakończenie

- Nauczyciel religii zachęca uczniów do modlitwy za wstawiennictwem Maryi, Pani Gietrzwałdzkiej oraz do wyjazdu np. z rodzicami lub dziadkami do sanktuarium maryjnego w Gietrzwałdzie. Dla utrwalenia materiału i motywowania uczniów do pielgrzymki do Gietrzwałdu, nauczyciel religii może pokazać na mapie Polski, gdzie znajduje się Gietrzwałd oraz wyjaśnić uczniom ile jest kilometrów do Gietrzwałdu od miejscowości, w której uczniowie mieszkają, co każdy pielgrzym może zobaczyć w Gietrzwałdzie i jak spędzić czas (np. Msza św., modlitwa przy kaplicy objawień, spacer do źródła, spacer ścieżką edukacyjną, możliwość zjedzenia posiłku).

- Nauczyciel religii zaprasza uczniów do wspólnej modlitwy, np. do odmówienia fragmentu modlitwy jubileuszowej:

Matko Niepokalana, Pani Gietrzwałdzka

Poświęcamy się Twojemu macierzyńskiemu Sercu, aby pełnić wiernie wolę Boga Ojca. Orędowniczko i Pośredniczko łask, uproś u Twego Syna dla nas serca całkowicie odnowione, aby kochały Boga i bliźniego ze wszystkich swych sił.

Nawiedzaj nas, pocieszaj i wspieraj. Przyjdź nam z pomocą i wyzwól nas od wszelkiego niebezpieczeństwa. Niech za Twym wstawiennictwem grzesznicy dostąpią Bożego Miłosierdzia i powrócą na drogę świętości. Uwikłani w różne nałogi niech otrzymają łaskę wyzwolenia i trzeźwości. Chorzy niech odzyskują zdrowie, samotni, smutni i zniechęceni niech odnajdą nadzieję. Niech modlitwa różańcowa jednoczy nasze rodziny z Chrystusem, uświęca nas i zapala do dawania świadectwa wiary i podjęcia nowej ewangelizacji⁶.

lub

Chętni uczniowie odczytują tytuły Maryi, które wypracowali w grupach: po każdym wezwaniu wszyscy razem odpowiadają *Módl się za nami*

- Dla utrwalenia materiału i pogłębienia treści lekcji religii, nauczyciel religii może zadać uczniom pracę domową.

⁶ *Modlitwa jubileuszowa na 140 lecie objawień NMP w Gietrzwałdzie. 50 – lecie koronacji obrazu Matki Bożej Gietrzwałdzkiej* [online], [dostęp: 24.07.2018], <https://parafia.wigry.pro/o-niepokalanej/27-modlitewnik/136-modlitwa-jubileuszowa-z-okazji-jubileuszu-140-lecia-objawien-najswietszej-maryi-panny-i-50-lecia-koronacji-obrazu-matki-bozej-w-gietrzwaldzie.html>.

Proponowana paca domowa:

Narysuj lub wklej do zeszytu obrazek Matki Bożej Gietrzwałdzkiej i w promieniach odchodzących od rysunku/obrazka zapisz w jaki sposób Maryja prowadzi ludzi do Boga.

Załącznik. Materiały do pracy w grupach

Grupa I.

Proszę przeczytać uważnie tekst i na jego podstawie zaproponować tytuły Matki Bożej

„Każdego dnia pojawiała się w Gietrzwałdzie coraz więcej pątników z różnych stron Warmii i spoza jej granic. Dnia 3 lipca w dalszej rozmowie z wizjonerkami Maryja prosiła, by przybywający do Gietrzwałdu chorzy, trwali na modlitwie różańcowej, a będą otrzymywali wiele łask.

Dnia 5 lipca 1877 r. przybyli do Gietrzwałdu pielgrzymi zawiesili płótno na klonie, aby chorzy mogli go dotykać. Taki zwyczaj panował w wielu miejscach świętych. A kiedy wizjonerki poprosiły Maryję o pobłogosławienie płótna, usłyszały następujące polecenie:

- Płótno proszę zdjąć z drzewa i położyć na ziemi.

Następnego dnia Maryja przekazała swoją prośbę:

- Żeby w tym miejscu stanął krzyż murowany z figurą Niepokalanego Poczęcia, a u podnóża by kładziono płótna dla uzdrowienia chorych.

W dniu 23 lipca wizjonerki pytały Niepokalaną:

- Czy chorzy mogą przynosić ze sobą wodę?

Matka Boża odrzekła:

- Mogą.

Następnego dnia, 24 lipca, znowu pytały:

- Czy pod krzyżem mogą kłaść płótno i wodę?

Maryja na to:

- Niech kładą tylko płótno.

Nie wiadomo jeszcze, że 8 września 1877 r. Maryja pobłogosławi źródło. Dnia 8 września Maryja pobłogosławiła źródło pod lasem plebeńskim, aby chorzy i cierpiący mogli odzyskiwać zdrowie. Źródło to jedno z trzech miejsc najczęściej

nawiedzanych przez pątników w Gietrzwałdzie. Modląc się przy źródle wielu ludzi odzyskało zdrowie, zarówno na ciele, jak i na duszy”¹.

Grupa II.

Proszę przeczytać uważnie tekst i na jego podstawie zaproponować tytuły Matki Bożej

„Gietrzwałd jest również miejscem modlitwy o czystość serc wśród dzieci i młodzieży, a także zachowanie świętości i nierozzerwalności małżeństwa i rodziny. Jan Paweł II wołał do młodzieży w 1999 r.: <<Tylko czyste serce może w pełni dokonać wielkiego dzieła miłości, jakim jest małżeństwo>>. Słowa wypowiedziane przez św. Jana Pawła II są cały czas aktualne, może przede wszystkim dziś, kiedy tak wielu młodych katolików odrzuca sakrament małżeństwa, a ci którzy ślubowali sobie przed Bogiem miłość, wierność i uczciwość małżeńską narażeni są na pokusę rozpadu związku sakramentalnego.

Modlitwa: Matko Pięknej Miłości, uproś nam łaskę czystości życia, abymy odważnie budowali Boże piękno w sobie i w relacjach z innymi. Chroń nasze ciało i zmysły, niech stają się świątynią Ducha Świętego”¹.

Grupa III.

Proszę przeczytać uważnie tekst i na jego podstawie zaproponować tytuły Matki Bożej

„28 lipca, dziewczynki na polecenie ks. Proboszcza A. Weichsła zapytały Maryję:

- Czemu tak wiele ludzi przysięga fałszywie?

Odpowiedź na to pytanie usłyszała Barbara Samulowska:

- Teraz przed końcem świata szatan obchodzi Ziemię jak zgłodniały pies, aby pożreć ludzi.

Jezus wielokrotnie ostrzegał apostołów, że ojcem kłamstwa jest diabeł. „Waszym ojcem jest diabeł i chcecie spełnić pożądania waszego ojca. Od początku był on zabójcą i w prawdzie

¹ K. Bielawny, *Orędzie gietrzwałdzkie*, Olsztyn 2017, s. 49-50.

¹ K. Bielawny, *Orędzie gietrzwałdzkie*, Olsztyn 2017, s. 63-64.

nie wytrwał, bo prawdy w nim nie ma. Kiedy mówi kłamstwo, od siebie mówi, bo jest kłamca i ojcem kłamstwa.” (J8, 44). Kłamstwo, którego ojcem jest diabeł, niszczy tak wielu, zabiera godność ludzką.

W uroczystość Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, 8 września 1877 r., na wzgórzu kościelnym w Gietrzwałdzie miało miejsce dziwne zjawisko. <<W czasie odmawiania różańca nagle wszystkich pielgrzymów opanował wielki niepokój, zwłaszcza gdy usłyszeli dziwne głosy i widzieli niezwykle zjawy. Jedni słyszeli jakby krzyk opętanego za kościołem, inni jakiś hałas w powietrzu, jakby szczęk broni albo wzlatających ptaków. (...) Koło kościoła zerwał się gwałtowny wicher z ogromnym szumem, a wszystkich obecnych ogarnęła przerażająca bojaźń, zmieszana z rozpaczliwym wołaniem o ratunek. Gdy w końcu minęło niebezpieczeństwo, nagły przestraszył i niewytłumaczalny zamęt przyrody i serc ludzkich, uświadomiono sobie, że był to wpływ i działanie nieprzyjacielskich potęg pozaświatowych>>.

Maryja pytana przez wizjonerki: Co było powodem okropnych krzyków?
Odpowiedziała: Ci, którzy krzyczeli, widzieli diabła”¹.

Grupa IV.

Proszę przeczytać uważnie tekst i na jego podstawie zaproponować tytuły Matki Bożej

„W dniu 12 sierpnia Maryja skierowała orędzie do osób uzależnionych od alkoholu. Na prośbę ks. Proboszcza A. Weichsła dziewczęta modliły się o nawrócenie alkoholików, a Maryja z westchnieniem odrzekła:

- Oni będą ukarani.

W kolejnym dniu 13 sierpnia, do Gietrzwałdu przybyli pielgrzymi z Ornety, którzy prosili wizjonerki o wstawiennictwo za nimi i modlitwę o zdrowie dla nich. Maryja odpowiedziała:

- Będą zdrowi, jeżeli będą się modlić i nie będą nadużywać alkoholu.

¹ K. Bielawny, *Orędzie gietrzwałdzkie*, Olsztyn 2017, s. 55-56.

Obecnie uzależnień mamy więcej, a sanktuarium gietrzwałdzkie jest miejscem zanoszenia błagalnej modlitwy o uwolnienie od różnego rodzaju ludzkich słabości, nałogów i zniewoleń, m. in. Narkotyków, pornografii, hazardu i wielu innych”¹.

¹ K. Bielawny, *Orędzie gietrzwałdzkie*, Olsztyn 2017, s. 61.

Grupa V.

Proszę przeczytać uważnie tekst i na jego podstawie zaproponować tytuły Matki Bożej

„W dniu 23 lipca dziewczęta zapytały ponownie:

- Czy Ojciec święty doczeka się triumfu Kościoła?

Maryja odpowiedziała:

- Tak, doczeka się.

W pierwszym dniu sierpnia 1877 r. Barbara Samulowska zapytała Bogurodnicę:

- Czy osierocone parafie otrzymają wkrótce kapłanów?

Maryja odpowiedziała:

- Tak otrzymają, ale wierni muszą się gorliwie modlić w ich intencjach, Kościół nie będzie prześladowany, a kapłani wrócą do opuszczonych parafii.

Warto przypomnieć, że był to czas kulturkampfu, czas niszczenia wszystkiego, co związane było z polskością i Kościołem rzymskokatolickim. Ale gorliwa modlitwa wiernych w intencji Kościoła przyczyniała się do odzyskiwania wolności i podjęcia na nowo pracy duszpasterskiej w opuszczonych placówkach duszpasterskich.

Modlitwa: O, Matko Kościoła! Spraw, ażeby Kościół cieszył się wolnością i pokojem w spełnianiu swojej misji. Niech się w tym celu stanie dojrzały nową dojrzałością wiary i wewnętrznej jedności. (...) Spraw, aby nie brakowało robotników w winnicy Pańskiej”. Amen”¹¹.

¹¹ K. Bielawny, *Orędzie gietrzwałdzkie*, Olsztyn 2017, s. 59-60.

Anna Leniec-Fengler

Scenariusz lekcji religii dla klas VI-VIII szkoły podstawowej

Temat: Pani Gietrzwałdzka – Matka pięknej miłości

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- przypomnienie podstawowych wiadomości na temat objawień maryjnych w Gietrzwałdzie;
- motywowanie uczniów do modlitwy za wstawiennictwem Maryi.

Treści nauczana – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- z pamięci wymienia datę objawień maryjnych w Gietrzwałdzie;
- własnymi słowami opowiada o Objawieniach maryjnych w Gietrzwałdzie;
- samodzielnie streszcza przesłanie objawień maryjnych w Gietrzwałdzie.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- samodzielnie analizuje treść objawień maryjnych w Gietrzwałdzie;
- na podstawie doświadczenia podaje przykłady modlitwy za wstawiennictwem Maryi.

Postawy

Uczeń:

- okazuje zainteresowanie objawieniami maryjnymi w Gietrzwałdzie;
- modli się za wstawiennictwem Maryi.

Odniesienie do podstawy programowej¹²:

- A. Rozwijanie poznania wiary. A.5. Bóg objawia się człowiekowi;
- D. Wychowanie do modlitwy. D.5. Modlitwa różańcowa streszczeniem Ewangelii.

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca zbiorowa, praca indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, krótki wykład, praca z tekstem, praca z kartami pracy

Środki i pomoce dydaktyczne

fragmety tekstu objawień maryjnych w Gietrzwałdzie, tablica, zeszyt ucznia, karty pracy

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej

język polski – analiza i interpretacja tekstu; tworzenie wypowiedzi: dialog; odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście;

historia – ziemie polskie pod zaborami w 2. Połowie XIX i na początku XX wieku – cele i metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej – germanizacja (*Kulturkampf*); *postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców*.

Wiedza o społeczeństwie – wspólnota narodowa, Ojczyzna; wartości ważne dla rodziny.

Propozycja przebiegu lekcji

II. Wprowadzenie

- Powitanie uczniów i modlitwa, którą inicjuje nauczyciel religii.
- Uświadomienie uczniom celu lekcji (zob. cele kształcenia – wymagania ogólne) i podanie tematu lekcji. Zapisanie tematu lekcji na tablicy.
- Nawiązanie do wiadomości i doświadczeń uczniów na temat objawień maryjnych w Gietrzwałdzie.
- Nauczyciel religii umieszcza (lub zapisuje) na tablicy kilka pytań, np.:

¹² Konferencja Episkopatu Polski, *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 59, 74.

- Z czym kojarzy się Wam miejscowość Gietrzwałd?
- Co wydarzyło się w Gietrzwałdzie?
- Kiedy miały miejsce objawienia maryjne w Gietrzwałdzie?
- Jaki to był czas dla Polski?
- Co wtedy działo się w Polsce?
- Dlaczego Matka Boża objawiła się w Gietrzwałdzie i właśnie w tamtym czasie?

III. Rozwinięcie

- W oparciu o wyżej postawione pytania, nauczyciel religii prowadzi rozmowę kierowaną z uczniami. Wypowiedzi uczniów uzupełnia w formie krótkiego wykładu. Zwraca uwagę na fakt, że Bóg pozwala na objawienia Maryi. W roku 1877, od 27 czerwca do 16 września Maryja rozmawiała z dziećmi (Justyną Szafryńską i Barbarą Samulewską) w Gietrzwałdzie. Celem tych objawień było przypomnienie o niezmiernej miłości Boga do ludzi oraz uczenie ludzi miłości do Boga, siebie samego i bliźniego.

- Nauczyciel religii przypomina uczniom, że Maryja z miłości do ludzi poprzez wizje dla Justyny Szafryńskiej i Barbary Samulowskiej w 1877 roku w Gietrzwałdzie, zwraca się również do nas. Rozdaje uczniom karty pracy z trzema wybranymi dniami objawień maryjnych. Prosi o uważne przeczytanie, zapamiętanie i zapisanie wniosku (załącznik 1).

- Nauczyciel religii rozmawia z uczniami na temat trzech dni objawień oraz omawia wnioski zapisane przez uczniów. Zwraca uwagę na fakt, że w czasie objawień w Gietrzwałdzie Maryja ukazała się jako Matka, która troszczy się o dzieci oraz podpowiada konkretne sposoby na uczynki miłości.

- Nauczyciel religii rozdaje uczniom karty pracy (załącznik 2). Prosi o uważne przeczytanie tekstu i udzielenie odpowiedzi na pytania.

- Po wykonaniu zadania, uczniowie prezentują wyniki własnej pracy. Nauczyciel religii rozmawia z uczniami, podsumowuje wypowiedzi uczniów. Kontynuując rozmowę z uczniami, stawia kolejne pytania, np.:

- O co dziś każdego z nas prosi Matka Boża?
- Jakie modlitwy możemy odmawiać za wstawiennictwem Maryi?

- Nauczyciel religii pomaga uczniom w sformułowaniu zastosowania życiowego, np.:

- Miłość Maryi do ludzi jest przeogromna. Ona przychodzi nam pomóc wzrastać w miłości. Podpowiada jak mamy żyć i jak świadczyć miłość wobec samego siebie, Boga, drugiego człowieka. Maryja zaprasza każdego z nas do modlitwy różańcowej. Zachęca nas do refleksji nad swoim życiem i kierowania się Dekalogiem w życiu osobistym, rodzinnym, społecznym oraz do modlitwy.

- Nauczyciel religii, zaprasza uczniów do modlitwy za wstawiennictwem Pani Gietrzwałdzkiej, w sposób szczególny za kapłanów, aby przez nich miłość Boga promieniowała na świat, za alkoholików, aby szukając ukojenia dla zbolełego serca nie oszukiwali go alkoholem, za młode osoby, które nie rozumieją, że tylko prawdziwa i odpowiedzialna miłość zmienia świat, za rodziny, które przeżywają kryzysy, aby na nowo odkryły wartość odpowiedzialnej, wiernej, trwałej miłości.

IV. Zakończenie

- Nauczyciel religii:

- krótko podsumowuje istotne treści lekcji;
- prosi uczniów o zapisanie w zeszycie tematu i wklejenie kart pracy;
- zachęca do modlitwy za wstawiennictwem Matki Bożej.

Załączniki

Załącznik 1.

Karta pracy

Przeczytaj uważnie tekst, spróbuj zapamiętać daty i treść wydarzeń oraz zapisz wnioski, jaki nasuwa się po przeczytaniu tekstu

- ❖ 29 lipca 1877 roku – w tym dniu Maryja przekazała dzieciom prośbę, by wszyscy słuchali kapłanów.
- ❖ 12 sierpnia 1877 roku – na prośbę księdza proboszcza dziewczynki modliły się w czasie objawień o nawrócenie pijaków. Maryja z westchnieniem odpowiedziała: Oni będą ukarani.

- ❖ 19 sierpnia 1877 roku – ksiądz proboszcz prosił, by dziewczęta modliły się o nawrócenie zepsutych dziewcząt. Maryja odpowiedziała: One będą ukarane¹.

Wniosek :

Załącznik 2.

Karta pracy

Przeczytaj uważnie tekst i odpowiedź pytania:

- Co nowego Matka Boża powiedziała wizjonerkom o Bogu, ludziach i świecie?
- Dlaczego ludzie tak chętnie pielgrzymują do Gietrzwałdu?
- Jakie znaczenie ma sanktuarium w Gietrzwałdzie dla współczesnego człowieka?
- Jak należy traktować objawienia maryjne w Gietrzwałdzie – jako zobowiązanie do wierzenia, orędzie miłości, zachętę do spełniania uczynków miłości?
- Co dzieje się w sercach ludzi, którzy słuchają Maryi z wiarą i miłością?

„W orędziu gietrzwałdzkim nie ma objawienia nowych prawd religijnych. Jest natomiast przypomnienie istotnych wymagań Ewangelii, które w życiu chrześcijańskim zanikają lub idą w zapomnienie. (...) Objawienia maryjne w Gietrzwałdzie, (...) są apelem o respektowanie i praktykowanie całej, nieuszczerplonej w niczym Ewangelii”¹.

Kościół nie zobowiązuje nikogo do dawania wiary objawieniom prywatnym. Przyjmując jednak prawdziwość objawień w Gietrzwałdzie można twierdzić, iż raz jeszcze Maryja przypomniała na Warmii Ewangelię o Królestwie Bożym. Skierowała z miłości do ludzi słowa napomnień i pocieszenia².

Ważnym kryterium wiarygodności objawień są ich owoce. Sam Chrystus wskazał na ten argument, kiedy ostrzegł przed fałszywymi prorokami: „Poznacie ich po ich owocach” (Mt 7, 6a). Argumentem przemawiającym za prawdziwością poszczególnych zjawień są niewątpliwie towarzyszące im nawrócenia, wzrost pobożności, rozkwit życia sakramentalnego, podejmowane dzieła miłosierdzia, a także wylanie charyzmatów Ducha Świętego, takich jak radość, pokój, harmonia, zgoda, wzajemne zrozumienie³.

¹ K. Bielawny, *Gietrzwałd 1877*, w: *Orędzie Gietrzwałdzkie wczoraj i dziś*, red. K. Parzych, Olsztyn 2005, s. 26-28.

¹ J. Jezierski, *Znaczenie objawień Gietrzwałdzkich*, w: **J. Jezierski, K. Brzozowski, T. Siudy** (red.), *Maryjne orędzie z Gietrzwałdu*, Częstochowa – Gietrzwałd 2003, s. 156.

² Tamże, s. 157.

³ P. Rabczyński, *Kwestie teologiczne i duszpasterskie związane z „wydarzeniami gietrzwałdzkimi*, w: K. Parzych (red.), *Orędzie Gietrzwałdzkie wczoraj i dziś*, Olsztyn 2005, s. 68.

Barbara Matuszewska

Scenariusz lekcji religii dla szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych

Temat: Najświętsza Maryja Panna Matką pięknej miłości

Ilość jednostek lekcyjnych: 1

Założenia edukacyjne:

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- przypomnienie znaczenia pojęcia „miłość”;
- ukazanie różnych rodzajów miłości;
- przedstawienie Maryi jako Matki pięknej miłości;
- analizowanie treści objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie;
- zachęcanie uczniów do modlitwy za wstawiennictwem Maryi Pani Gietrzwałdzkiej.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiadomości

Uczeń po lekcji:

- własnymi słowami definiuje pojęcie „miłość”;
- na podstawie doświadczenia odpowiada o różnych rodzajach miłości;
- własnymi słowami opowiada o Maryi Matce pięknej miłości;
- samodzielnie streszcza treść objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie.

Umiejętności

Uczeń po lekcji:

- na podstawie doświadczenia podaje przykłady prawdziwej (dojrzałej i odpowiedzialnej) miłości;
- samodzielnie analizuje treść objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie;

- na podstawie doświadczenia podaje przykłady miłości Matki Bożej do człowieka;
- samodzielnie analizuje teksty (np. fragmenty Pisma świętego, *Katechizmu Kościoła Katolickiego*, opowiadania);
- na podstawie wiedzy osobistej podaje przykłady modlitwy za wstawiennictwem Maryi.

Postawy

Uczeń:

- okazuje zainteresowanie objawieniami maryjnymi w Gietrzwałdzie;
- kształtuje w sobie pobożność maryjną oraz osobistą relację z Matką Bożą;
- uwielbia Boga na wzór Maryi;
- z ufnością modli się do Boga za wstawiennictwem Maryi.

Odniesienie do podstawy programowej¹⁷:

- A. Rozwijanie poznania wiary. A.14. Maryja w Bożym zamyśle zbawienia świata i człowieka;
- D. Wychowanie do modlitwy. D.7. Maryja jako Orędowniczka i Pośredniczka łask.

Formy organizacyjne pracy uczniów

praca zbiorowa, praca indywidualna, praca w grupach

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, krótki wykład, burza mózgów, praca z tekstem, praca z kartami pracy, notatka

Środki i pomoce dydaktyczne

fragment Pisma świętego (1 Kor 13), fragment *Katechizmu Kościoła Katolickiego* (nr 733), fragment opowiadania K. Wójtowicza pt. *O profesorze miłości*, fragment opowiadania E. Hanter pt. *Zwycięstwa*

¹⁷ Konferencja Episkopatu Polski, *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2018, s. 103, 40, 74.

różańcowe, kilka kartek formatu A4, kolorowe flamastry, karty pracy, tekst notatki, zeszyt ucznia, tablica

Korelacja z obszarami edukacji szkolnej

język polski – gatunki literackie, wartości duchowe, moralne i *sacrum* w tekstach literatury i kultury; tożsamość kulturowa i religijna w dziełach literackich i tekstach kultury; typy argumentów i dowodzenia w tekstach pisanych i mówionych.

historia – znaczenie wiary dla podtrzymania świadomości narodowej w okresie zaborów.

wiedza o społeczeństwie – religia jako zjawisko społeczne; religijność we współczesnym społeczeństwie polskim.

geografia – zróżnicowanie jakości życia człowieka w wybranych regionach Polski; zróżnicowanie religijne ludności Polski; wpływ religii na życie społeczne i gospodarcze Polski.

wychowanie do życia w rodzinie – odpowiedzialność w miłości.

Propozycja przebiegu lekcji

I. Wprowadzenie

- Powitanie uczniów i modlitwa za rodziny o potrzebne łaski i Bożą opiekę, którą inicjuje nauczyciel religii.

- Uświadomienie uczniom celu lekcji (zob. cele kształcenia – wymagania ogólne) i podanie tematu lekcji. Zapisanie tematu lekcji na tablicy.

- Nawiązanie do wiedzy osobistej uczniów dotyczącej pojęcia „miłość”.

- Nauczyciel religii dzieli uczniów na małe grupy. Rozdaje uczniom kartki A4 i flamastry. Uczniowie, pracując w grupach proponują definicję „miłości” oraz jej przejawy, które dostrzegają np. w rodzinie, w grupie rówieśniczej. Po wykonaniu zadania uczniowie prezentują wyniki pracy w grupach. Nauczyciel religii podsumowuje odpowiedzi uczniów i zapisuje je na tablicy.

II. Rozwinięcie

- Nauczyciel religii zapoznaje uczniów z krótkim opowiadaniem K. Wójtowicza pt. *O profesorze miłości*:

„Matka Teresa z Kalkuty mówiła kiedyś, że nigdy nie zapomni spotkania z rodziną, do której należało również dziecko niepełnosprawne. Zakonnica, wskazując na malucha spytała, jak ma na imię. Usłyszała wówczas piękną i głęboką odpowiedź:

- Nazywamy go profesorem miłości: tyle przecież uczymy się od niego!”¹⁸.

- Nawiązując do opowiadania, nauczyciel religii prowadzi z uczniami rozmowę kierowaną. Stawia pytania, np.:

- Dlaczego to dziecko uczyło rodzinę miłości?
- W jaki sposób przebiega opieka nad niepełnosprawnym dzieckiem?
- Jakiej pomocy i opieki wymaga takie dziecko?
- Jakimi cechami powinna odznaczać się miłość do chorego, niepełnosprawnego dziecka?

- Nauczyciel religii uzupełnia odpowiedzi uczniów. Zwraca uwagę na fakt, że w Piśmie świętym mamy opisane cechy prawdziwej, odpowiedzialnej miłości. Rozdaje uczniom karty pracy z fragmentem Pisma świętego (1 Kor 13) (załącznik 1). Prosi jednego z uczniów o odczytanie na głos ww. fragmentu Pisma Świętego. Po zapoznaniu się z treścią tekstu Pisma świętego uczniowie mają w tekście podkreślić cechy prawdziwej miłości. Po wykonaniu zadania, nauczyciel religii rozmawia z uczniami na temat cech prawdziwej miłości. Stawia pytania, np.:

- Jak wygląda miłość w codziennym życiu?
- Jakie znacie przykłady prawdziwej (dojrzałej i odpowiedzialnej) miłości?

- Nauczyciel religii, nawiązując do wypowiedzi uczniów, wyjaśnia, że w kolejnej części lekcji zapoznają się z fragmentem *Katechizmu Kościoła Katolickiego* (nr 733), który opisuje na czym polega prawdziwa,

¹⁸ K. Wójtowicz, *Okruchy*, Wrocław 1992, s. 53.

czyli dojrzała i odpowiedzialna miłość. Nauczyciel religii rozdaje uczniom karty pracy (załącznik 2). Prosi o wykonanie zadania.

- Po zakończeniu pracy, nauczyciel religii omawia zadanie. W podsumowaniu wypowiedzi uczniów, zwraca uwagę na fakt, że najdoskonalszym źródłem miłości jest Bóg, to On na chrzcie świętym zaszczerpił w nas Swoją miłość, która powinna przynosić wspaniałe owoce. Mówi o tym Pismo święte i *Katechizm Kościoła Katolickiego*. W życie człowieka wkraść się grzech i jego konsekwencje, przez co miłość została zraniona i zniekształcona. W otaczającym świecie, wśród rodziny, znajomych, w gronie rówieśników dostrzegamy wiele zła, które jest na tyle krzykliwe, że zdaje się być większe od dobra. Przez grzech pewien ład i porządek został zburzony, zastanawiamy się co możemy zrobić, jakie wysiłki podjąć, aby zwyciężyła dojrzała i odpowiedzialna miłość, której źródłem jest sam Bóg. Nasza aktywność wobec ludzi nam bliskich i dalszych powinna ukazywać miłość samego Boga. O tym przypomniała również Matka Boża w czasie objawień w Gietrzwałdzie. W 1877 roku Matka Boża ukazała się w Gietrzwałdzie na Warmii dwóm dziewczynkom i przekazała im orędzie, które jest aktualne do dziś.

- Nauczyciel religii prowadzi z uczniami krótką rozmowę kierowaną. Stawia pytania, np.:

- Kto z Was słyszał o objawieniach w Gietrzwałdzie?
- Kto z Was był w sanktuarium maryjnym w Gietrzwałdzie?
- Co zwróciło Waszą uwagę w sanktuarium maryjnym w Gietrzwałdzie?
- Co słyszeliście lub czytaliście na temat objawień maryjnych w Gietrzwałdzie?

- Nauczyciel religii podsumowuje wypowiedzi uczniów i wprowadza w tematykę opowiadania E. Hanter pt. *Zwycięstwa różańcowe*¹⁹. Prosi uczniów o zapoznanie się z tekstem opowiadania (załącznik 3). Uczniowie samodzielnie czytają tekst opowiadania i starają się znaleźć odpowiedź na pytania zapisane w karcie pracy (załącznik 3). Nauczyciel religii może skrócić tekst opowiadania lub podzielić go na części. Ważne jest, aby na podstawie tego opowiadania – w rozmowie z uczniami – została ukazana miłość Maryi do ludzi.

- Nauczyciel religii omawia treść opowiadania *Zwycięstwa różańcowe*, prowadząc rozmowę kierowaną w oparciu o pytania zapisane w karcie pracy (załącznik 3).

- Podsumowując rozmowę, nauczyciel religii pomaga uczniom w sformułowaniu zastosowania życiowego: Maryja – mama Jezusa nieustannie troszczy się o nas, przychodzi ze swoją miłością, słucha tego, o czym chcemy Jej powiedzieć. Pozwala, by zadawano Jej pytania. Wiele z tych pytań i odpowiedzi jest aktualnych do dziś. Maryja uczy nas właściwej troski o nas samych, o naszych bliskich. Daje nam

¹⁹ E. Hanter, *Zwycięstwa różańcowe*, Warszawa 1995, s. 29-33.

prostą odpowiedź na trudne pytania i pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych – modlitwę różańcową.

- Nauczyciel religii kontynuując rozmowę kierowaną, stawia kolejne pytania, np.:

- Z jakimi problemami mamy dziś do czynienia?
- Jak powinniśmy – jako chrześcijanie – reagować na trudne sytuacje życiowe?
- Dlaczego dziś potrzebujemy pomocy Matki Bożej w wypełnianiu przykazania miłości?
- Do jakiej modlitwy zaprasza nas Maryja w czasie objawień (także w Gietrzwałdzie)?
- O co możemy prosić w modlitwie różańcowej?

- Nauczyciel religii podsumowuje i uzupełnia wypowiedzi uczniów oraz zachęca ich do odmawiania codziennie dziesiątki różańca.

III. Zakończenie

- Nauczyciel religii podsumowuje treści lekcji. Zaprasza uczniów do krótkiej modlitwy za wstawiennictwem Maryi Matki pięknej miłości. Nauczyciel religii inicjuje modlitwę: *Maryjo Matko Pięknej Miłości dziękujemy ci za to, że dostrzegasz nasze problemy i zawsze przychodzisz nam z pomocą Matko Pięknej Miłości módl się za nami.* Uczniowie powtarzają wezwanie *módl się za nami.*

- Nauczyciel religii (opcjonalnie: o ile uczniowie prowadzą zeszyty) prosi uczniów o zapisanie tematu do zeszytu oraz o zaproponowanie krótkiej (2-3 zdania) notatki pod tematem. Zachęca uczniów do wklejenia do zeszytu tekstu z 1 Kor 13 (*Hymn o miłości*) z podkreślonymi cechami miłości. Nauczyciel religii proponuje uczniom zapisanie następującego zdania z orędzia Maryi w czasie objawień w Gietrzwałdzie: „Życzę sobie, abyście codziennie odmawiali różaniec. Nie smućcie się, bo Ja będę zawsze przy was”.

Załączniki

Załącznik 1.

Karta pracy

Zapoznaj się z treścią *Hymnu o miłości* i podkreśl cechy prawdziwej miłości

Z Pierwszego Listu św. Pawła do Koryntian (1 Kor 13, 1-13)

Hymn o miłości

*Gdybym mówił językami ludzi i aniołów,
a miłości bym nie miał,
stałbym się jak miedź brzęcząca albo cymbał brzęmiący.
Gdybym też miał dar prorokowania i znał wszystkie tajemnice, i posiadał wszelką wiedzę, i
miał tak wielką wiarę, iżbym góry przenosił, a miłości bym nie miał,
byłbym niczym.
I gdybym rozdał na jałmużnę całą majątność moją,
a ciało wystawił na spalenie, lecz miłości bym nie miał,
nic mi nie pomoże.
Miłość cierpliwa jest, łaskawa jest. Miłość nie zazdrości, nie szuka poklasku, nie unosi się
pychą;
nie jest bezwstydna, nie szuka swego, nie unosi się gniewem, nie pamięta złego;
nie cieszy się z niesprawiedliwości, lecz współweseli się z prawdą.
Wszystko znosi, wszystkiemu wierzy, we wszystkim pokłada nadzieję, wszystko przetrzyma.
Miłość nigdy nie ustaje,
[nie jest] jak prorocтва,
które się skończą, choć zniknie dar języków i choć wiedzy [już] nie stanie.
Po części bowiem tylko poznajemy i po części prorokujemy.
Gdy zaś przyjdzie to, co jest doskonałe, zniknie to, co jest tylko częściowe.
Gdy byłem dzieckiem, mówiłem jak dziecko, czułem jak dziecko, myślałem jak dziecko. Kiedy
zaś stałem się mężem, wyzbyłem się tego, co dziecinne.
Teraz widzimy jakby w zwierciadle, niejasno; wtedy zaś [ujrzymy] twarzą w twarz.
Teraz poznaję po części, wtedy zaś będę poznawał tak, jak sam zostałem poznany.
Tak więc trwają wiara, nadzieja, miłość - te trzy: największa z nich [jednak] jest miłość.*

Załącznik 2.

Karta pracy

Przeczytaj uważnie tekst i odpowiedź na pytania:

- Kto jest źródłem miłości w życiu chrześcijanina?
- Czym charakteryzuje się miłość w życiu chrześcijanina?
- Skąd chrześcijanin czerpie pomoc w spełnianiu uczynków miłości?

Katechizmu Kościoła Katolickiego (nr 733):

„<<Bóg jest miłością>> (1 J 4, 8. 16) i miłość jest pierwszym darem, zawierającym wszystkie inne. Ta miłość <<rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany>> (Rz 5, 5)”.

Załącznik 3.

Karta pracy

Przeczytaj uważnie tekst opowiadania i odpowiedź na następujące pytania:

z jakimi problemami zmagali się mieszkańcy Warmii?; jakich trudności doświadczali ludzie w tamtych czasach?; jaką prośbę skierowała do dziewczynek Matka Boża?; jaki napis wyryto na kamieniu?; w jaki sposób mieszkańcy Gietrzwałdu spełnili prośbę Maryi?; jakie były skutki modlitwy różańcowej?; jakie wezwania z objawień maryjnych w Gietrzwałdzie są wciąż aktualne?; do czego zaprasza nas Maryja?; jaką rolę odgrywa Maryja w naszym życiu?

CZY DZISIAJ POLSKA JEST „PRZEDMURZEM CHRZEŚCIJAŃSTWA”?²⁰

„ (...)Gietrzwałd nazywamy polskim Lourdes (...) dlatego, że podobnie jak w Lourdes Niepokalana ukazywała się tam dwom dziewczynkom. Przez nie wzywała do odmawiania różańca. Był rok 1877. Warmia znajdowała się pod zaborem pruskim. Z dnia na dzień wzrastało się prześladowanie polskość i katolicyzmu, wywołane przez Bismarcka. Większość księży była zamknięta w więzieniach. W prasie wszystko co katolickie ukazywano w fałszywym świetle. Ludzie pozbawieni kapłanów nie mogli przystępować do sakramentów świętych, a dzieci uczyć się religii. Uchwalono ustawy ograniczające nauczanie w języku polskim do minimum. Na pewno słyszeliście o dzieciach z Wrześni, które bito za odmawianie po polsku pacierza. Matka Najświętsza nie zapomniała jednak o narodzie, który ogłosił Ją swoją Królową. Nie pozostawiła swoich dzieci samych w ciężkiej próbie wiary. Ukazywała się około stu sześćdziesięciu razy (podczas gdy w Lourdes tylko dwadzieścia osiem razy). Mówiła po polsku i dała prześladowanym Polakom różaniec- oręż duchowy, przy pomocy którego można pokonać wszelkie potęgi zła. Na wszystkie prośby i pytania, stawiane przez dzieci w imieniu różnych ludzi, Niepokalana odpowiadała:

„ODMAWIAJCIE RÓŻANIEC!”

Czy księża powrócą z więzień?

„Tak, tylko odmawiajcie różaniec!”

Czy wypędzeni zakonnicy powrócą do klasztorów?

„Tak, tylko odmawiajcie różaniec!”

Czy chorzy zostaną uzdrowieni?

²⁰ E. Hanter, *Zwycięstwa różańcowe*, Warszawa 1995, s. 29-33.

„Tak, tylko odmawiajcie różaniec!”

Czy grzesznicy nawrócą się?

„Tak, tylko odmawiajcie różaniec!”

Czy katolicy otrzymają zabrane świątynie?

„Tak, tylko odmawiajcie różaniec!”

W jaki sposób ludzie mogą być uwolnieni od złego?

„Przez modlitwę różańcową.”

Może nigdzie Matka Boża nie związała swego żądania odmawiania różańca tak, jak z tym miejscem. Powiedziała: „TUTAJ POWINIEN USTAWICZNIE ROZLEGAĆ SIĘ RÓŻANIEC.”

Następnego dnia pielgrzymi stanęli u stóp wzgórza, na którym widać było piękną bazylikę. Teren dookoła kościoła otoczony był murem. Weszli po schodach i zaraz po lewej stronie kościoła zobaczyli kapliczkę oraz napis informujący, że w tym właśnie miejscu ukazywała się Niepokalana. Tutaj rósł klon, na którym Justyna Szafrąńska i Basia Samulowska widziały Matkę Bożą. Pozostał po nim fragment konaru, który znajduje się za szybą, pod figurą Najświętszej Maryi Panny. Wszyscy uklękli i zatopili się w modlitwie. Jakiś dziwny spokój i podniosła atmosfera panowały tutaj. Dopiero po pewnym czasie ocknęli się, że trzeba iść do kościoła, bo za chwilę zacznie się Msza święta.

W głównym ołtarzu znajdował się cudowny obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem Jezus. Był on czczony na długo przed objawieniami. Najświętsza Maryja Panna patrzyła z niego z niezwykłą słodyczą i dobrocią...

Po Mszy świętej dzieci obejrzały jeszcze malowidła ścienne, na których przedstawiono historie objawień. Dziadek zaś objaśniał:

- 27 czerwca 1877 Matka Boża ukazała się po raz pierwszy, gdy Justyna wychodziła z kościoła po pierwszej spowiedzi. Nagle, ujrzała nad klonem rosnącym na placu, wielką światłość, a w niej piękną Panią. Gdy odmówiła Zdrowaś Maryjo, z nieba zstąpił anioł i oddał hołd Matce Bożej. Potem Najświętsza Panna wzniosła się do nieba.

Następnego dnia Justynka przyszła pod klon wraz z kilkoma rówieśniczkami, aby odmawiać różaniec. Tym razem łaski widzenia Niepokalanej dostąpiła także Basia Samulowska. Spójrzcie, malowidło na suficie przedstawia właśnie to objawienie. Na tle klonu, na wspaniałym tronie siedzi Maryja z Dzieciątkiem Jezus w otoczeniu aniołów. Widzenie trwało podczas odmawiania całego różańca. Przy każdej tajemnicy następowały zmiany. Nowi aniołowie zstępowali z nieba. Matka Boża ukazywała się w Gietrzwałdzie często w otoczeniu niebieskich duchów, jakby chciała zwrócić nam uwagę, że oni także mówią z nami pozdrowienie anielskie i przynoszą różne łaski związane z daną tajemnicą różańcową. To jest wskazówka dla nas, że powinniśmy także rozważać udział aniołów w poszczególnych tajemnicach.

Dziadek wyprowadził dzieci z kościoła bocznym wejściem, aby im pokazać napis na kamieniu w fundamencie. Dzieci przeczytały: „ODMAWIAJCIE RÓŻANIEC” i datę 1882 rok.

- Z powodu prześladowania ze strony władz pruskich- tłumaczył dziadek- nie można było szerzyć orędzia Matki Bożej. Dlatego ksiądz proboszcz kazał wyryć słowa Najświętszej Panny na ścianie kościoła, aby nie były zapomniane.

Wezwanie Królowej Nieba zostało pojęte. Trzy razy dziennie mieszkańcy Gietrzwałdu zbierali się na miejscu objawień, aby odmówić cały różaniec. Na Warmii przyjął się zwyczaj odmawiania różańca w rodzinach. Skutek był wprost zadziwiający! Pierwszym, nadzwyczajnym owocem był zanik pijaństwa. Szerzyło się ono wówczas niszcząc życie moralne i fizyczne Polaków. Nastąpiło także w szybkim czasie odrodzenie życia religijnego. Liczni grzesznicy nawracali się, protestanci przechodzili na katolicyzm. Wśród młodzieży można było zaobserwować nawrót do czystości życia. Wiele dziewcząt i chłopców wstępowało do zakonów. Często przystępowano do sakramentów świętych. Umocnieni przez Matkę Bożą Polacy zachowali wiarę w czasie prześladowań i doczekali się zapowiedzianej przez Nią wolności.

Bardzo chciałem, abyście przyjechali do tego świętego miejsca i tutaj dowiedzieli się o innym rodzaju zwycięstwa różańcowego. Zadaniem współczesnych „rycerzy Maryi” jest obrona przed złem moralnym, a nie tak jak w dawnych czasach, walka militarna. Teraz złe wpływy zagrażają na każdym kroku: w książkach, filmach, ilustracjach itp. Jeśli człowiek nie jest czujny i nie odróżnia prawdy od fałszu, dobra od zła, to stopniowo oddala się od Boga. Dlatego od wczesnych lat musimy się tego uczyć. Pomoże nam w tym rozważanie tajemnic różańcowych. Różaniec, to nie tylko słowa, które mają ogromną moc, lecz także szkołą mądrości, w której nauczycielką jest Królowa Nieba-Stolica Mądrości.

Teraz pójdziemy do cudownego źródła, które pobłogosławiła Niepokalana w czasie jednego z objawień.

- A więc, jest tutaj także cudowna woda, jak w Lourdes - ucieszyła się Iza. -Jak dobrze, że mam butelkę. Zabiorę cudowną wodę dla wszystkich, którzy nie mogli tu przyjechać.

- Może teraz odmówimy różaniec we wszystkich intencjach, z jakimi tu przyjechalіśmy? - zaproponował dziadek.

Wzdłuż drogi do źródła ustawiono piętnaście kapliczek, w których znajdowały się obrazy przedstawiające tajemnice różańcowe.

- Jak to ładnie pomyślane. Będzie nam łatwiej rozważać- podziwiali dzieciaki.

Po modlitwie dzieci spędziły resztę dnia przy źródle. Z wiarą piły cudowną wodę. Słuchały opowiadań pielgrzymów o doznanych łaskach. W Gietrzwałdzie tak jak w Lourdes, było wiele uzdrowień. Dziadek zwrócił uwagę, że cudowne źródło jest obrazem innego źródła – źródła niewyczerpanych łask – RÓŻAŃCA”.

CZEŚĆ RADOSNA

Tajemnica I Zwiastowanie

W tej jednej chwili, w kilku słowach zawiera się to co jest najważniejsze w dziejach świata. Bóg wypełnia swą obietnicę złożoną na samym początku dziejów. Ta obietnica streszcza się w słowie – miłość. Bóg kocha niezmiennie i bez wyjątku. Pani Gietrzwałdzka, w tajemnicy wcielenia ucz nas prawdziwej i czystej miłości.

Tajemnica II Nawiedzenie

Odpowiedzią na miłość musi być miłość. Maryja nie pozostaje na tym co teoretyczne, nie skupia się na sobie, ale ofiarowuje swój czas i swoje siły, by miłość doświadczona została objawiona w czynach. Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, daj nam siłę byśmy dla innych byli znakiem niegasnącej miłości.

Tajemnica III Narodzenie

Prosta stajnia i żłób stały się na zawsze znakiem miłości Boga do człowieka. Wpatrując się w te znaki możemy dostrzec piękno czystej i ofiarnej miłości w której nie ma cienia egoizmu i pychy. Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, daj nam łaskę przyjęcia blasku tej miłości, która płynie z betlejemskiej groty.

Tajemnica IV Ofiarowanie w świątyni

Nie ma prawdziwej miłości bez oddania siebie drugiemu. Ofiarowanie w świątyni to znak oddania najcenniejszego daru po to, by jeszcze piękniej i pełniej kochać. Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, ucz nas miłości ofiarnej.

Tajemnica V Znalezienie w świątyni

Maryja z Józefem szukają Jezusa. Niepokój ich serca wypływa z miłości i troski o dar Boży. I choć trudno im zrozumieć tajemnice Boga to nigdy nie przestają prawdziwie kochać. Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, ucz nas drogi do Jezusa, by nasze serca nieustannie pały z miłości do Niego.

CZEŚĆ ŚWIATŁA

Tajemnica I Chrzest Pana Jezusa

Jezus w tajemnicy chrztu w Jordanie zostaje nam ukazany jako umiłowany! Ta tajemnica to klucz do ludzkiego serca. Zrozumienie, że jestem umiłowanym dzieckiem Boga otwiera nasze serca na prawdziwe Boże dary. Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, daj nam silną wiarę, że jesteśmy umiłowanymi dziećmi Boga.

Tajemnica II

Wesele w Kanie Galilejskiej

Uczta miłości w Kanie Galilejskiej mogła przerodzić się w wielkie rozczarowanie. Troska Maryi i Jej miłość chronią to co po ludzku wydaje się być małe. Drobne gesty budują wielkie sprawy.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, ucz nas szukania Boga pośród codzienności naszego życia.

Tajemnica III

Głoszenie królestwa Bożego i wzywanie do nawrócenia

Nauczanie Jezusa to nowina pełna miłości. Uzdrawienia, wskrzeszenia a wreszcie odpuszczanie grzechów jest objawianiem się miłości Boga.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyprasza nam łaskę gorliwego wsłuchiwanie się w głos miłości Boga.

Tajemnica IV

Przemienienie na Górze Tabor

W tajemnicy przemienienia po raz kolejny jesteśmy świadkami odnowienia przymierza Boga z ludźmi. To jest mój Syn umiłowany, Jego słuchajcie. Z zasłuchania rodzi się wiara a ona konsekwentnie każe nam iść drogą miłości.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam łaskę wiernego trwania przy Chrystusie nawet wtedy gdy nie rozumiemy historii naszego życia.

Tajemnica V

Ustanowienie Eucharystii

Eucharystia – sakrament miłości. Ilekroć pojawia się w nas zwątpienie musimy wraz z Jezusem wejść do Wieczernika i poczuć się jak Piotr, Jan i pozostali Apostołowie. Pomimo ich słabości i grzechu Jezus zasiada z nimi do stołu, by objawić im kolejny raz siłę miłości i przebaczenia.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyprasza nam łaskę pełnego zjednoczenia się z Bogiem i ucz nas czci i szacunku dla Eucharystii.

CZĘŚĆ BOLESNA

Tajemnica I

Modlitwa w Ogrójcu

Walka dokonująca się w Ogródzie Oliwnym jest walką miłości ze zwątpieniem. To tu w tej przestrzeni zapada najważniejsza dla świata decyzja. Miłość poddana próbie osiąga swą pełnię w cierpieniu.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś mi łaskę cierpliwego znoszenia trudności, by miłość w nas zwyciężała.

Tajemnica II

Biczowanie

Biczowanie to nie tylko ból fizyczny, ale to przede wszystkim ból miłości. Pozostaje tylko nadzieja, że to wszystko prowadzi do zbawienia.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, ucz nas wdzięczności za tak wielki dar miłości Boga.

Tajemnica III

Cierniem ukoronowanie

Królestwo Chrystusa to królestwo spełnionej nadziei. Jezus w koronie to król, który pokazuje mi drogę miłości ofiarnej i oddanej do samego końca.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam łaskę miłości do końca, ponad wszystko i pomimo wszystko.

Tajemnica IV Droga krzyżowa

Droga krzyżowa, wśród zgiełku codziennego życia to najlepsza droga ku zbawieniu. W niej spełnia się to tajemnica miłości miłosiernej, której każdy z nas pragnie doświadczyć. Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam łaskę mężnego kroczenia ku prawdziwej wolności ducha.

Tajemnica V Ukrzyżowanie

W domach, w miejscach pracy, w przestrzeni naszego życia wieszamy krzyż, który dla nas nie jest znakiem pustym, ale jest wielką tajemnicą spełniającej się miłości Boga do człowieka.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, ucz nas odważnego trwania przy krzyżu pośród trudności naszego życia.

CZEŚĆ CHWALEBNA

Tajemnica I Zmartwychwstanie

Radosne Alleluja śpiewane w poranek wielkanocny jest radością miłości. Miłość jest potężniejsza niż śmierć. Jej mocą możemy przejść ze śmierci do życia.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wyproś nam radość płynącą z życia, którego źródłem jest Bóg.

Tajemnica II Wniebowstąpienie

Tajemnica wniebowstąpienia to tajemnica wypełnionej miłości. Droga do nieba to droga naznaczona miłością Boga. Konsekwencją bożego życia jest niebo wypełnione miłosną obecnością Boga.

Maryjo, Pani Gietrzwałdzka, wypraszaaj nam łaskę nieustannego podążania za Jezusem drogą miłości.

Tajemnica III Zesłanie Ducha Świętego

Znakiem miłości Boga jest dar Ducha Świętego. Maryja – niosąca Ducha Świętego jest znakiem tej prawdy. On Ją napełnił w dniu Zwiastowania, Ona go przynosi swoim synom. Prośmy Maryję aby nieustannie wspierała w Nas Jego obecność uświęcającą.

Pani Gietrzwałdzka wypraszaaj nam umacniającą miłość Ducha Świętego.

Tajemnica IV Wniebowzięcie

Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny jest potwierdzeniem, że miłość Boga jest konsekwentna i swoje spełnienie znajduje w ramionach Ojca. Życie Maryi było przepełnione wiernością tej prawdzie.

Pani Gietrzwałdzka prowadź nas ku niebu drogą miłości.

Tajemnica V
Maryja Królową Nieba i Ziemi

Królowanie Boga, to królowanie miłości, królowanie Maryi to konsekwencja owej drogi miłości. Ona przez swoje oddanie, przez swoje ciche i pokorne przyjmowanie woli Boga staje się dla nas wszystkich orędowniczką bliską ludzkich spraw.